ROK XXXVII. NUMER 3.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 marca 1933 r.

TREŚĆ:

1.

Oświata i wychowanie.

Nr. O. 5693/33. Ministerstwo Wyznań R. i O. P. zwraca uwagę, że od stycznia b. r. czasopismo „Oświata i Wychowanie“, wydawane przez Ministerstwo, wysunęło na plan pierwszy sprawę informowania o zmianach przeprowadzanych w szkolnictwie w związku z nową ustawą o ustroju szkolnym, oraz z reformą programową.

Kierownicy szkół, nauczyciele, rodzice i instytucje społeczne, znajdą w opracowaniach, pomieszczonych w tem czasopiśmie, autoryzowane oświetlenie zagadnień, związanych z reformą naszego szkolnictwa.

Wszyscy, którzy pragną podążać za rozwojem na tem polu, oraz otrzymać działalność swą organizacyjno - pedagogiczną na właściwym poziomie, winni tedy uważać za swój obowiązek stale i dokładnie zapoznawać

się z treścią artykułów wymienionego czasopisma, które, informując szczegółowo o zasadniczych posunięciach władz szkolnych, zawierać będą także aprobowany przez nie komentarz.

Prenumerata roczna pisma (10 zeszytów, każdy około 60 — 100 stronic druku) wynosi 10 zł., półroczna zł. 6 (I-sze półrocze) i zł. 4 (II-gie półrocze). Prenumeratę wpłacać należy na konto czekowe P. K. O. Nr. 30.203 „Oświata i Wychowanie".

W związku z powyższem zachęcam Dyrekcje, Rady Szkolne i Nauczycielstwo do zaprenumerowania tego czasopisma.

Jednocześnie polecam, by Dyrekcje wszystkich szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych zarówno państwowych jak i prywatnych podały do wiadomości Kuratorjum do dnia 15-go kwietnia 1933 ilość egzemplarzy zaprenumerowanych przez Dyrekcje i osoby z grona nauczycielskiego.

Sprawozdanie negatywne należy również przedłożyć.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

2.

Dobór programów przy urządzaniu szkolnych obchodów, przedstawień, jasełek i wieczorów literackich.

Okólnik Kuratorjum O. S. L. z dnia 17 lutego 1933 r. Nr. O. 4119/33.

Przy urządzaniu obchodów, przedstawień, jasełek, wieczorów literackich i t. p. dla młodzieży szkolnej organizatorzy ich niezawsze zwracają dostatecznie baczną uwagę na to, aby treść wystawianych lub wygłaszanych utworów, jak również charakter tych uroczystości szkolnych, odznaczały się wybitnemi wartościami wychowawczemi i służyły jako środek skutecznego oddziaływania kulturalnego na młodzież. W związku z tem wskutek polecenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 4-go lutego 1933 I. Org. 1011/16/32 Kuratorjum zwraca specjalną uwagę na konieczność dopilnowania przez dyrekcje i kierownictwa szkół, aby uroczystości, przedstawienia i zbiorowe rozrywki, organizowane bądź na terenie szkoły, bądź poza nią, ale z udziałem i dla młodzieży szkolnej, nie zawierały momentów, mogących dotknąć uczucia religijne lub narodowe uczniów, jak również wpłynąć ujemnie na wzajemne współżycie uczniów różnych wyznań czy narodowości.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

3.

O bibljotekach szkolnych i czytelnictwie.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 25 stycznia 1933 r. (Nr. II. P. 494/32).

Doszło do wiadomości Ministerstwa, iż nauczyciele, względnie kierownicy bibljotek szkolnych dla młodzieży w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych przy zakładaniu bibljotek szkolnych i przy ich powiększaniu natrafiają częstokroć na trudności, związane z odpowiednim wyborem książek.

W związku z powyższem Ministerstwo zwraca uwagę na działalność istniejącej przy Ministerstwie od 1923 r. Komisji Oceny Książek do czytania dla młodzieży szkolnej. Rezultaty pracy Komisji w postaci wykazów książek poleconych, względnie dozwolonych do bibljotek szkolnych z zaznaczeniem wieku czytelnika, dla którego książki te są odpowiednie, były pomieszczane w miarę postępu prac Komisji, począwszy od roku 1925 w Dz. Urz. Min. (z roku 1925 Nr. 11, z roku 1926 Nr. 12, z roku 1927 Nr. 4 i Nr. 12, z roku 1928 Nr. 7).

Spis książek zakwalifikowanych dodatnio przez Komisję w tym okresie jest wydany w oddzielnej książce p. t. „Spis książek poleconych do bibljotek szkolnych przez Komisję Oceny Książek do czytania dla młodzieży szkolnej przy Ministerstwie W. R. i O. P. w latach od 1923 do 1928 roku włącznie", Warszawa 1929, Skład główny Książnica - Atlas T. N. S. S. i W.

W wydawnictwie tem pomieszczono prócz wykazów książek również zwięzłe ich charakterystyki, które były uprzednio ogłaszane w Bibljografji Pedagogicznej (R. 1924—1928).

Od roku 1930 Komisja pracuje jako komisja oceny książek z zakresu literatury pięknej do czytania dla młodzieży, a zarządzenia dodatnie są w dalszym ciągu systematycznie ogłaszane w Dz. Urz. Min. (w roczniku 1930 r. str. 318, 422, 483, 516 i 619, w roku 1931 w dziale: podręczniki, wydania autorów, wydawnictwa pomocnicze oraz w dziale: książki do bibljotek, zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P., skorowidz do Dz. Urz., rok 1931, str. 30—42 i 42—52; w roczniku z 1932 r. w numerach 1, 2, 3, 5, 7, 8 i 9).

Jakkolwiek opublikowane dotychczas wykazy książek dozwolonych do bibljotek szkolnych nie wyczerpują całego materjału, znajdującego się na rynku księgarskim, stanowią jednak ważną podstawę do zorjentowania się w tej dziedzinie i ewentualnego wyboru. Ministerstwo przypomina w tej sprawie wskazówki okólnika z dnia 23-go kwietnia 1925 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 103[1]), zwraca również uwagę na „Przedmowę pomieszczoną we wspomnianem wyżej wydawnictwie p. t. „Spis książek poleconych do bibljotek szkolnych".

W z. Dyrekt. Depart. Nacz. Wydz.: (—) *W. Gałecki.*

Nr. O. 3044/33. Podając do wiadomości powyższy okólnik Ministerstwa, Kuratorjum poleca PP. Dyrektorom (kierownikom) szkół średnich ogólnokształcących zawodowych i Inspektorom Szkolnym zaopatrzyć zakłady i inspektoraty szkolne w wydawnictwo „Spis książek poleconych do bibljotek szkolnych" — Warszawa 1929, Składnica główna Książnica - Atlas oraz zwrócić uwagę nauczycielstwa na sprawę racjonalnego doboru książek do bibljotek dla młodzieży.

Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. Lwowskiego będzie przedrukowywać wykazy książek dozwolonych do bibljotek szkolnych, ogłaszane w Dz. Urz. Min.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 346.

4.

Sprawozdania o kradzieżach i nadużyciach powodujących stratę Skarbu Państwa.

Nr. O. 5140/33. Przypominam, że sprawę zabezpieczenia szkół przed kradzieżą i sposobu postępowania władz szkolnych na wypadek kradzieży normuje okólnik Kuratorjum O. S. L. z dnia 8-go lipca 1932 Nr. O. 1090/32. W myśl zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 18-go lutego 1931 roku Nr. I. R. 2171/31 Kuratorjum ma obowiązek bezzwłocznego przedkładania Ministerstwu W. R. i O. P. sprawozdań dyrekcyj i rad szkolnych o wszelkich dokonanych kradzieżach, nadużyciach i wogóle faktach, powodujących stratę Skarbu Państwa, bądź uszczerbek majątku administracyjnego przez podległych funkcjonarjuszy.

Sprawozdania powyższe zechcą zatem Dyrekcje i Rady Szkolne przedkładać Kuratorjum bezzwłocznie po ujawnieniu powyższych faktów.

Kuratorjum zauważa, że odpisanie z księgi inwentarza przedmiotów skradzionych lub zagubionych może nastąpić każdorazowo tylko za zgodą Ministerstwa W. R. i O. P.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 296 z dnia 8 lipca 1932 r. (Nr. O. 1090/32) w sprawie zabezpieczenia szkół przed kradzieżą.

Wobec coraz częściej powtarzających się wypadków kradzieży w państwowych szkołach średnich, ogólnokształcących i zawodowych oraz zakładach kształcenia nauczycieli, zwracam uwagę Dyrekcjom tych szkół, by zastosowały w większym stopniu, niż dotychczas, środki bezpieczeństwa nad powierzonemi im zakładami, a przedewszystkiem, by nie przechowywały pieniędzy skarbowych, lub pochodzących ze zbiórek wśród młodzieży na cele humanitarno - społeczne, w podręcznych kasach, niedostatecznie zabezpieczonych przed kradzieżą.

W wypadku stwierdzenia kradzieży winna Dyrekcja poszkodowanego zakładu, niezależnie od wdrożonego dochodzenia policyjnego, przeprowadzić dochodzenia służbowe, w celu ustalenia okoliczności, przy których kradzież popełniono, a w szczególności wyjaśnienia, czy poniesione straty nie zostały spowodowane brakiem nadzoru, oraz wogóle zaniedbaniem niezbędnych środków ostrożności ze strony władz szkolnych.

Protokóły dochodzenia winny Dyrekcje szkół przesyłać do Kuratorjum wraz ze szczegółowem sprawozdaniem o kradzieży.

5.

Konto czekowe Izby Skarbowej I. w Oddziale P. K. O. we Lwowie.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 87 z dnia 27 lutego 1933 r. (Nr. O. 5139/33).

Kuratorjum zawiadamia, że z powodu przeniesienia konta czekowego Izby Skarbowej I. we Lwowie z Centrali P. K. O. w Warszawie do Oddziału P. K. O. we Lwowie ulega zmianie numer konta, a mianowicie: konto Nr. 38.000 zmienia się na konto Nr. 502.000.

Wobec powyższego, poczynając od dnia 1-go marca 1933 r. wszelkie wpłaty, dokonywane dotychczas na konto czekowe Izby Skarbowej I. we

Lwowie Nr. 38.000 (zwrot uposażeń na wznowienie kredytu, część z taks administr. dla Kuratorjum, opłaty za egzamina i kursa na fundusze specjalne Kuratorjum i t. p.), uskuteczniać należy na konto czekowe Nr. 502.000 Izby Skarbowej I. we Lwowie.

P. o. Naczelnika Wydziału: (—) *R. Koestlich.*

6.

Kursy kierowników szkół powszechnych.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 187 z dnia 22 grudnia 1932 r. (Nr. II. P. 9129/32). (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 115).

Nr. I. 356/33. Niezależnie od stosowanych już form i sposobów planowego dokształcania kierowników publicznych szkół powszechnych (zjazdy, kursy wieczorowe, specjalne konferencje rejonowe, kursy wakacyjne i t. p.) Ministerstwo — ze względu na wprowadzanie ustawy ustrojowej i związaną z tem konieczność realizowania nowych programów pracy — uważa za potrzebne organizowanie w ciągu najbliższych lat 10-dniowych kursów dla kierowników publicznych szkół powszechnych podczas roku szkolnego.

2. Organizatorami tych kursów winni być z reguły inspektorowie szkolni jednego lub kilku sąsiednich inspektoratów, do kuratorjum natomiast należeć będzie zatwierdzanie wniosków, szczegółowych programów, prelegentów i kosztorysów, oraz czuwanie nad planowością i skutecznością podjętej akcji.

3. Uczestniczyć w tych kursach winni przedewszystkiem ci kierownicy, którzy będą umieli następnie stworzyć ze swych szkół ośrodki pracy pedagogiczno - dydaktycznej wydatnie oddziaływujące na inne szkoły w kierunku podniesienia ich poziomu.

4. Przy ustalaniu terminów, przeznaczonych na odbycie kursów, należy zwrócić uwagę, by 10-dniowa nieobecność kierownika nie zaciążyła zasadniczo na normalnym biegu pracy szkolnej; wykluczone też będą terminy, w których ze względu na wewnętrzne życie szkoły i jej organizację obecność kierownika jest konieczna.

5. Na wymienionych kursach 10-dniowych należy opracować zagadnienia umieszczone w podanym poniżej programie, co nie wyklucza tematów związanych z potrzebami regionalnemi lub lokalnemi.

Podany w okólniku ramowy program winien być całkowicie przystosowany do istotnych, bieżących i najbliższych potrzeb danego terenu. Zależnie od tych potrzeb należy traktować podany program elastycznie, t. j. pewne jego części opracowywać w szerszym, inne w wąskim tylko zakresie.

W s t ę p. Szkoła powszechna w ustawie ustrojowej, a w związku z tem główne wytyczne pracy i właściwe zadania kierownika publicznej szkoły powszechnej.

C y k l I. S p r a w y o b w o d u s z k o l n e g o. Znaczenie i konieczność dokładnego poznania własnego obwodu szkolnego, jego genezy stosunku do obwodów sąsiednich, struktury etnograficznej, społecznej, oświa-

towo-kulturalnej, gospodarczej i t. p. Ewidencja dzieci w wieku szkolnym oraz związane z tem ustalanie potrzeb na lata następne.

Aktywny stosunek kierownika szkoły do oświatowo-kulturalnych potrzeb obwodu. Wzajemność oddziaływania szkoły i środowiska. Obwód miejski i wiejski.

Cykl II. Organizacja pracy pedagogiczno-dydaktycznej. Psychologiczne podstawy działania pedagogicznego. Analiza programów. Typy i właściwe spożytkowanie nauczycieli. Organizacja i plan pracy zespołowej oraz pomoc w organizowaniu pracy indywidualnej nauczycieli w dziedzinie: a) wychowania, b) nauczania, c) opieki społecznej nad dziećmi, d) współpracy z opieką domową. Organizacja „zajęć cichych". Organizacja jednego dnia szkolnego. Opieka i nadzór nad przebiegiem i skutecznością pracy szkolnej. Hospitowanie (cele, rodzaje, metody i skutki). Współpraca z radą pedagogiczną. Opieka nad nauczycielem początkującym. Dalsze kształcenie się nauczycieli. Współdziałanie z kierownikami i nauczycielami szkół.

Cykl III. Organizacja roku szkolnego. Frekwencja, klasyfikacja i promowanie. Problem drugoroczności. Projekt organizacji szkoły. Zapisy, selekcja, dzieci opóźnione w rozwoju. Sprawozdanie roczne kierownika szkoły. Uruchomienie szkoły. Sprawozdanie z organizacji szkoły.

Cykl IV. Sprawy administracyjno-gospodarcze. Objaśnienia niewłaściwie rozumianych, ważniejszych przepisów, odnoszących się do kierownika szkoły. Jego stosunek do władz. Kancelarja szkolna (księgi i akta, zakładanie, prowadzenie i przechowywanie, terminarz prac, korespondencja urzędowa). Budynek i inwentarz szkoły. Stosunki z samorządem terytorjalnym, wyjednywanie materjałów i funduszów oraz umiejętne gospodarowanie niemi. Koordynacja wszystkich prac kierownika szkoły.

7. Odpisy zatwierdzonych programów kursów będzie podawało Kuratorjum do wiadomości Ministerstwa najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem kursu.

8. Kosztorys kursu winien być opracowany w/g następujących norm:

Opłaty dla delegatów — po 10 zł. za godz. wykładów lub ćwiczeń (prowadzenie dyskusji niepłatne).

Ryczałt dla zamiejscowych uczestników kursu na podróż (pół III-ej klasy) i utrzymanie dla zamiejscowych (wskazane urządzenie wspólnej kuchni i zorganizowanie na okres trwania kursu życia o charakterze internatowym.

Kierownictwo kursu: od 75 — 100 zł.

9. Ilość uczestników nie powinna być zasadniczo większa ponad 50 (na jednym kursie).

10. Przed końcem czerwca każdego roku przedłożą Kuratorja Ministerstwu szczegółowe sprawozdania z całorocznej akcji i wyników pracy nad dokształcaniem kierowników szkół oraz wnioski w tej sprawie na następny rok szkolny, co będzie podstawą przydziału kredytów na ten cel.

Kredyty na organizowanie kursów w bieżącym roku szkolnym przekazane będą osobnemi pismami na podstawie wniosków kuratorjów.

Szczegóły niniejszego zarządzenia omawia dołączona instrukcja.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.*

Instrukcja w sprawie kursów dla kierowników publicznych szkół powszechnych.

Zadaniem organizowanych w ciagu roku szkolnego kursów dla kierowników publicznych szkół powszechnych jest poruszyć najważniejsze i najpilniejsze zagadnienia związane z kierowaniem szkoła powszechną, ukazać sposoby i możliwości ich rozwiązywania, podnieść poczucie roli i odpowiedzialności kierowników oraz usprawnić ich technicznie w wykonywaniu czynności, zwiazanych z powierzonemi im obowiązkami.

Niezależnie od związanych z potrzebami lokalnemi spraw i zagadnień, należy we wstępie każdego kursu wskazać na tle zadań, jakie w myśl ustawy ustrojowej ma spełnić szkoła powszechna, główne dziedziny i właściwe kierunki, oraz zasięg pracy kierownika szkoły zgodnie z interesem społeczeństwa i państwa, podkreślić jego właściwy stosunek do ustawy ustrojowej oraz odpowiedzialność za jakość i wyniki jej wykonania, tak, by na tem można oprzeć przepracowanie zagadnień całego kursu.

W szczególności w cyklu I-ym, dotyczącym obwodu szkolnego, trzeba podkreślić rolę kierownika jako organizatora obwodu szkolnego, odpowiedzialnego za stopień realizacji powszechności nauczania i jego czynne, oparte na znajomości środowiska, ustosunkowanie sie do dostrzeżonych i zanalizowanych potrzeb oświatowych zarówno aktualnych, jak i na najbliższe lata; ponadto należy wyjaśnić społeczne znaczenie szkoły dla środowiska i podać różnice charakterystyczne obwodu miejskiego i wiejskiego oraz wynikające stąd dla kierownika szkoły wskazania praktyczne.

Cykl II-gi obejmuje największą ilość zagadnień podstawowych dla pracy kierownika w samej szkole i dlatego winien się oprzeć na syntetycznem ujęciu, bez zbytniego teoretyzowania, najnowszych zdobyczy psychologji dziecka w wieku szkolnym w zastosowaniu do praktyki pedagogicznej.

Odpowiednikiem tego zagadnienia odnośnie do nauczycieli jako odrębnych osobowości psychicznych będzie omówienie typów nauczycieli i wysnucie stąd wskazań praktycznych co do właściwego użycia poszczególnych sił nauczycielskich — zależnie od typu psychicznego, zainteresowań i przygotowania nauczycieli oraz rodzaju powierzonego odcinka pracy szkolnej.

W nawiązaniu do wyników powyższych rozważań należy opracować zagadnienie pracy zbiorowej, podkreślając jako podstawę i warunek dodatnich wyników pracy wytworzenie harmonijnego zespołu, działającego według ułożonego planu i podziału pracy przy wydatnym współudziale kierownika szkoły.

Przy omawianiu spraw wychowawczych należy położyć nacisk na czynne wychowanie obywatelsko-państwowe, które wolne od czczych frazesów winno przenikać każdą dziedzinę pracy szkolnej, zarówno wychowawczej, jak i dydaktycznej. Instytucje i zabiegi wychowawcze, oparte w znacznej mierze na zasadach samowychowania, winny się odznaczać przedewszystkiem ciągłością działania oraz jakością i wynikiem pracy, nie zaś ilościowem rozbudowaniem. Podkreślić też należy rolę bibljotek szkolnych i czytelnictwa dzieci oraz należytego zorganizowania tego działu pracy.

Z wychowaniem winno być jak najściślej zespolone nauczanie, będące równorzędnym obok wychowania, składnikiem pracy szkolnej. Wobec zaś konieczności ujmowania przez kierownika szkoły całokształtu tej pracy i zespalania różnych poczynań w jednolite działanie, należy — bez wchodzenia w szczegóły — zanalizować pod kątem widzenia tych potrzeb obowiązujące programy szkolne. Zwracać przytem trzeba uwagę przedewszystkiem na ich podstawy i myśli przewodnie oraz omawiać tylko główne cele i zasadnicze metody nauczania poszczególnych przedmiotów.

W związku z organizacją nauczania należy omówić zasady opracowania rozkładów materjału nauczania, rocznych i okresowych rozkładów lekcyj, celowości i konstrukcji konspektów lekcyjnych oraz organizację korzystania z pomocy naukowych i pracowni szkolnych lub centralnych. Nie można przytem pominąć i organizacji prac piśmiennych oraz pracy domowej uczniów.

Jeżeli zajdzie konieczność omówienia organizacji pracy przy oddziałach połączonych, należy to wykonać specjalnie dokładnie, by usprawnić ten rodzaj pracy i umniejszyć ilość zła tkwiącego obecnie w tym odcinku pracy szkolnej.

W opracowaniu zagadnień, dotyczących organizacji opieki społecznej nad dziećmi, należy uwzględnić akcję dożywiania, dostarczania odzieży i podręczników, umożliwienie przebywania zimą w ogrzanych izbach szkolnych, korzystania w czasie feryj z kolonij i półkolonij i t. d.

Dziedzina ta łączy się ściśle z współpracą kierownika szkoły z opieką (domową, konferencją indywidualną, klasową i zbiorową, planowy dobór treści programowej, opieki klasowe i opieka szkolna, koła przyjaciół i wychowanków szkoły, koła rodzicielskie, udział w obchodach i uroczystościach), której wynikiem jest oddziaływanie szkoły na dom, biorący żywy udział w życiu szkoły.

Organizacja jednego dnia szkolnego winna ujmować w przykładowem rozwinięciu szczegółowem przekrój dobrze zorganizowanej pracy szkolnej w ciągu jednego racjonalnie skonstruowanego dnia szkolnego, przy uwzględnieniu realnych warunków działania szkoły.

Nadzór kierownika będzie skuteczny tylko przy odpowiedniem ułożeniu się stosunków między nim a gronem nauczycielskiem. Koordynacja, poszanowanie inicjatywy nauczycieli przy wymaganiu obowiązkowości od siebie i drugich, ciągła i wnikliwa obserwacja życia szkoły, wytworzenie atmosfery wzajemnego zaufania, szczerego zainteresowania, rzetelnej pracy oraz współodpowiedzialności za działalność szkoły, to najważniejsze, choć nie jedyne środki działania, które winien sobie uświadomić uczestnik kursu.

W zagadnieniu hospitacji należy zwrócić szczególniejszą uwagę na zaznajomienie się z dokumentami klasy lub oddziału (ów), konferencję wstępną z nauczycielem (nauczycielami) oddziału, obserwację oddziałów w czasie lekcyj, badanie prac piśmiennych, (rysunki, roboty), konferencję pohospitacyjną indywidualną i z komisją klasową, badanie skutków hospitacji oraz plan i ewidencję przeprowadzonych hospitacyj.

Współpraca z radą pedagogiczną wymaga w szczególności ułożenia rocznego planu pracy w nawiązaniu do pracy w roku poprzednim, ustalenia terminów i liczby posiedzeń, opracowania ich programu z koniecznem uwzględnieniem ogólniejszych tematów pedagogiczno-dydaktycznych.

Przy omawianiu zagadnienia opieki nad nauczycielem początkującym należy zwrócić uwagę na konieczność stopniowego wprowadzania w całokształt i technikę pracy szkolnej i zaznajomienia się z przepisami szkolnemi przy stosowaniu wyrozumiałości i pozostawieniu pewnej swobody w kształtowaniu metod pracy. Wpływać też winien kierownik na możliwie wczesne zgłaszanie się nauczycieli do egzaminu praktycznego. Opieka nad dalszem kształceniem się wszystkich nauczycieli od najmłodszych do kierownika włącznie winna się ujawniać w budzeniu i podtrzymywaniu zainteresowań pedagogiczno - dydaktycznych i naukowych, w radach i wskazaniach metodycznych, w prenumerowaniu czasopism zawodowych, w organizowaniu czytelnictwa, szkolnych bibljotek nauczycielskich oraz specjalnych zespołów samokształceniowych i w dążeniu do tworzenia w szkole ośrodków pedagogicznych lub dydaktycznych.

To ostatnie dążenie prowadzi do współdziałania ze szkołami innych kategoryj w tej samej miejscowości oraz w miejscowościach sąsiednich.

W opracowywaniu zagadnień cyklu III-go należy przerobić szczegółowo w związku z odnośnemi artykułami ustawy ustrojowej przepisy o obowiązku szkolnym, normy i zasady selekcji dzieci nowowstępujących do szkoły i sprawę frekwencji, zwłaszcza w obwodach wiejskich w niektórych okresach roku szkolnego. Specjalnego i odpowiedniego opracowania wymaga problem drugoroczności, będącej klęską dzisiejszego szkolnictwa powszechnego. Projekt organizacji szkoły i sprawozdanie z organizacji szkoły nadaje się do opracowania w formie ćwiczeń uczestników na tle rzeczywistych stosunków własnych obwodów szkolnych.

W cyklu IV-tym przy omawianiu sprawy budynku i inwentarza szkoły należy położyć nacisk na stosunki higjeniczne, boisko i estetyczny wygląd budynku i sal szkolnych, zwracając równocześnie uwagę uczestników na konieczność co najmniej równomiernej troskliwości o teren szkolny, jak i o teren użytkowany przez kierowników.

Na szczególną uwagę zasługuje sprawa zaopatrywania szkoły w najniezbędniejsze i najprostsze pomoce naukowe; w związku z tem należy w czasie trwania kursu urządzić wystawę takich pomocy, by zaznajomić uczestników naocznie z licznemi możliwościami rozwiązywania tego zagadnienia.

Pod koniec kursu mogą uczestnicy swobodnie poruszać sprawy związane ze stanowiskiem kierownika szkoły a nieuwzględnione w programie kursu.

Końcowy wreszcie temat winien wskazać w oparciu o przerobiony materjał możliwość i sposób realizacji zadań i prac kierownika przy właściwem ustosunkowaniu się do nich, ich rozplanowaniu i koordynacji.

Forma zajęć na kursie może być rozmaita: wykłady prelegentów, referaty uczestników, dyskusje, ćwiczenia, hospitacje i pokazy — w zależności od tematu, czasu przeznaczonego na jego opracowanie oraz od osoby prelegenta.

Należy jednak dawać przewagę formom dopuszczającym uczestników do współpracy i czynnego udziału w kursie, by wykorzystując ich wiadomości i doświadczenie, dochodzić wspólnym wysiłkiem do ustalania i zalecania zupełnie wyraźnych wytycznych postępowania. Unikać natomiast należy teoretyzowania, akademickich dyskusyj oraz sztucznie wyreżyserowanych pokazów.

Mając to na uwadze, należy ze szczególną troską dobierać prelegentów, nietylko teoretycznie przygotowanych do opracowania jakiegoś zagadnienia, ale posiadających gruntowną znajomość szkoły powszechnej, jej zadań i roli, jaką winien spełnić jej kierownik. Niezależnie od tego należy każdy temat omówić szczegółowo z prelegentem. Liczbę prelegentów należy ograniczyć do niezbędnego minimum.

Również i dobór uczestników kursu nie może być przypadkowy. Wobec konieczności organizowania kursów tylko w ograniczonej ilości, należy, unikając dezorganizacji pracy szkolnej, wybierać z pośród kierowników szkół takich kandydatów, którzy, mając żywe i głębokie zainteresowanie dla szpraw szkolnych, dają gwarancję, że potrafią nietylko z pożytkiem pracować na kursie i zdobyte tam wiadomości i wskazania rozumnie wprowadzić w życie, ale, że staną się ich propagatorami wśród swych kolegów, robiąc z kierowanych przez siebie szkół ośrodki pracy pedagogiczno-dydaktycznej.

Dla osiągnięcia jak najlepszych wyników ważne też jest należyte przygotowanie i obmyślenie nawet w drobnych szczegółach strony organizacyjnej i gospodarczej kursu. Wybór odpowiedniej miejscowości (dogodna komunikacja, łatwość wygodnego pomieszczenia i zdrowego a niedrogiego wyżywienia uczestników), wyznaczenie dobrego kierownika, wyszukanie stosownego, odpowiednio urządzonego lokalu na zajęcia, celowe i trafne zorganizowanie pokazów i hospitacyj, ekonomiczne wyzyskanie czasu przy szczegółowem rozplanowaniu zajęć, oto okoliczności, które obok innych, warunkują powodzenie i skuteczność kursu.

Z całym naciskiem jednak Ministerstwo podkreśla konieczność wytworzenia takiej atmosfery pracy na kursie, by uczestnicy po jego ukończeniu szli do pracy zachęceni i podniesieni a nie przybici i zniechęceni.

Najpóźniej w dwa tygodnie po ukończeniu kursu winien jego kierownik przedłożyć kuratorjum szczegółowe sprawozdanie z kursu i jego wyników. Sprawozdanie winno uwzględniać następujące dane:

1) Przebieg chronologiczny zajęć na kursie z podaniem dni i godzin zajęć, tematów, form pracy (wykład, referat i t. d.) oraz nazwisk prelegentów.

2) Spis uczestników kursu z podziałem według stopni organizacyjnych szkół, w których pracują.

3) Ocenę krytyczną celowości i przydatności programu kursu według opinji prelegentów i kierownika, wnioski co do potrzeby ewentualnych zmian w programie i sposobu przeprowadzenia kursu.

4) Sprawę doboru prelegentów na kursy w świetle zdobytych doświadczeń.

5) Różne uwagi i wnioski.

Sprawozdania te dostarczą częściowego materjału do sprawozdań rocznych, jakie kuratorja będą przedkładać Ministerstwu, opierając się ponadto i na spostrzeżeniach zebranych w czasie wizytacyj tych kursów.

W końcu zwraca Ministerstwo uwagę na konieczność otoczenia szczególną opieką uczestników kursów w celu ułatwienia im racjonalnego wprowadzania w życie nabytych wiadomości oraz podtrzymania chęci dalszego doskonalenia się.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 22 z dnia 19go stycznia 1933 r. (Nr. 1-356/33).

Kuratorjum podaje do wiadomości powyższy okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. oraz instrukcję w sprawie kursów dla kierowników publicznych szkół powszechnych.

Jakkolwiek w myśl wskazań Ministerstwa W. R. i O. P. organizatorami kursów winni być Panowie Inspektorowie, to jednak projektowanie może nastąpić dopiero po ścisłem porozumieniu się z Panami Wizytatorami Okręgowymi, albowiem ilość kursów musi być ograniczona i Kuratorjum układa plan sieci kursów dla swego okręgu.

Niemal z reguły organizować się będzie kursy dla kilku powiatów.

Przy skierowywaniu kierowników na kurs zechcą Panowie Inspektorowie stale przestrzegać postanowienia zawartego w punkcie 4-tym okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Dopuszczalnem jest więc uczestnictwo tylko takich kierowników, którzy dają rękojmię należytego spożytkowania wiadomości wyniesionych z kursu. Przewiduje się naogół udział kierowników szkół wyżej zorganizowanych (6 i 7-klasowych) nie wyklucza się jednak dopuszczenia na kursy w drodze wyjątku również kierowników szkół niżej zorganizowanych oraz nauczycieli pełniących obowiązki kierowników, jeżeli posiadają odpowiednie walory.

Podany program obowiązuje w ogólnych zarysach dla wszystkich kursów.

Zwraca się uwagę na konieczność bardzo troskliwego doboru prelegentów. Referaty powinny pomijać zbytnie teoretyzowanie, a ujmować sprawy ze strony praktycznej.

Projekty ułożone po porozumieniu się z Panami Wizytatorami i przedkładane Kuratorjum powinny zawierać tematy, nazwiska prelegentów, dokładny rozkład pracy na każdy dzień, oraz szczegółowy kosztorys.

W wyjątkowych wypadkach mogą być zaliczane koszty dojazdu zamiejscowych prelegentów, naogół jednak należy stosować jak najdalej posuniętą oszczędność.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

7.

Propaganda hodowli morwy białej i jedwabników.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 21-go marca 1933 r. Nr. I. O. P. 650/33 do Rad Szkolnych Powiatowych.

Na terenie trzech południowo wschodnich województw istnieje przeszło 14.000 gospodarstw rolnych, które starają się o zaprowadzenie u siebie hodowli morwy białej i jedwabników. Na wymienionym terenie niema żadnej prawie gminy (o warunkach sprzyjających rozwojowi drzew morwy białej), której ludność nie słyszałaby już o stosunkowo wysoko dochodowem ubocznem zajęciu rolnika, jakiem jest hodowla prządek jedwabnika.

Ilość drzewek i krzewów w szkółkach wynosi conajmniej 10 miljonów roślin. Obecna ich wartość według cen rynkowych przenosi 2.000.000 zł.

Powyższa ilość materjału morwowego daje możność wyprodukowania przeszło 500.000 kg surowca jedwabnego w każdym sezonie hodowlanym, o wartości 3.000.000 zł. Z surowca tego przemysł może wykonać tkanin jedwabnych wartości około 10.000.000 zł.

Dla otrzymania jak najlepszych wyników ze swej hodowli musi jednak hodowca być w stałym kontakcie z Inspektoratem Jebwabniczym przy M. T. R. we Lwowie, by otrzymywać konieczne wskazówki. Dla ułatwienia tego kontaktu byłoby rzeczą pożądaną, by Grona Nauczycielskie szkół powszechnych nawiązały łączność korespondencyjną z Biurem Jedwabniczem M. T. R., celem posunięcia na racjonalne tory całej akcji hodowlanej. Pomoc Grona nauczycielskiego wyrażałaby się w zawiadomieniu okolicznej ludności o tem, że np. co 15-go i 1-go każdego miesiąca odejdzie do Towarzystwa Rolniczego we Lwowie korespondencja, w której ze strony miejscowego kierownictwa szkoły powszechnej przedłożone będą pytania z dziedziny hodowli morwy białej i jedwabników. W kolejności napływania zapytań Inspektorat Jedwabnictwa M. T. R. przesyłać będzie możliwie odwrotną pocztą wskazówki hodowlane na ręce miejscowego kierownictwa szkoły, które następnie będą mogły być podane do wiadomości zainteresowanych.

Jeśli każdy z PP. Kierowników szkół, lub ktoś z Grona nauczycielskiego przypilnuje wykonania zaleceń, poświęcając na to nieco czasu, wówczas w niedługim czasie hodowla morwy białej i jedwabników będzie mogła być skierowaną na właściwe tory rozwoju. Pomyślnie przeprowadzona hodowla prządek i uzyskany z tego efekt w postaci sprzedanego surowca, zachęci innych do wprowadzenia u siebie tegoż rodzaju hodowli.

Wiele setek szkół na terenie swych ogródków posiada już drzewa morwowe, lub krzewy i z wiosną przystąpi niezawodnie do przeprowadzenia próbnych hodowli prządek. Biuro Jedwabnictwa M. T. R., Lwów, ul. Kopernika 20. może przesłać kierownictwom szkół porcje jajeczek różnych ras wraz z broszurką za cenę 1 zł. 50 gr. Kwotę powyższą można przesłać w znaczkach pocztowych.

Z przeprowadzonego wychowu można w bardzo prosty sposób sporządzić gablotkę, przedstawiającą rozwój prządki morwowej, co w zbiorze przyrodniczym szkoły stanowić będzie bardzo ciekawy dział.

Szkoły, które nie posiadają jeszcze hodowli morwy, mogłyby zainteresować się tem. Na żądanie Biuro Jedwabnicze M. T. R. wysyła porcję nasion najlepszej odmiany wraz z broszurą, w cenie 1 zł. Ilość ziemi potrzebnej na założenie małego rozsadnika wynosi około $1 m^2$.

Podając powyższe do wiadomości PP. Inspektorów, Kuratorjum poleca zwrócić uwagę nauczycielstwu szkół powszechnych na tę akcję, ważną ze względów społecznych, gospodarczych i państwowych i zachęcić je do intensywnego współdziałania w kierunku popierania akcji hodowli morwy białej i jedwabników [1]).

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

---

[1]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1930 r. str. 141, 164 tudzież 128 i 591 (Gabloty biologiczne); z 1932 r., str. 260.

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 18 lutego 1933 r. Nr. BP. 2355/33 przeniósł **p. Edwarda Koreleskiego,** radcę Kuratorjum O. S. Lw., w stan spoczynku.

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 18 stycznia 1933 r. Nr. BP. 18598/32 powierzyło obowiązki instruktora wychowania fizycznego w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego na rok szkolny 1932/33: **p. Janinie Burdowej** i **p. Ludmile Tomkiewiczównie,** nauczycielkom Państw. Gimnazjum Żeńskiego im. Król. Jadwigi we Lwowie, tudzież **p. Janowi Bożydarowi** 2 im. **Dąbrowskiemu,** nauczycielowi Państw. Gimnazjum II. im. K. Szajnochy we Lwowie.

Inspektoraty.

P. Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 13 stycznia 1933 r. Nr. BP. 18381/32 przeniósł **p. Tadeusza Pachorka,** prowizorycznego inspektora szkolnego w Przemyślanach, na równorzędne stanowisko prowizorycznego inspektora szkolnego w Stryju.

P. Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 28 stycznia 1933 r. Nr. BP. 800/33 przeniósł **p. Kościelnego,** inspektora szkolnego w Kopyczyńcach, w stan spoczynku.

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 23 lutego 1933 r. Nr. BP. 2753/33 przeniosło p. Adolfa Krukiewicza, urzędnika kancelaryjnego IX. st. sł. w Radzie Szkolnej Powiatowej w Kopyczyńcach, w stan nieczynny.

Szkoły średnie ogólno-kształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe i powszechne.

Mianowani:

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 28 stycznia 1933 r. Nr. BP. 1010/33 zamianował **p. dr. Czesława Frankiewicza,** dyrektora państwowego gimnazjum męskiego w Chełmie, dyrektorem państwowego gimnazjum im. K. Ujejskiego w Kamionce Strumiłowej.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 3 lutego 1933 r. Nr. BP. 718/33 zamianował **p. Stanisława Umańskiego,** nauczyciela i p. o. dyrektora II. państwowego gimnazjum im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Stanisławowie, dyrektorem II. państwowego gimnazjum im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Stanisławowie.

Czerniuk Michał, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Komarowie (Stanisławów);

Fischer Franciszek, kierownikiem 7-klasowej szkoły w Kulikowie (Żółkiew);

Hrynyk Bazyli, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Iwaniu Złotem (Zaleszczyki);

Jabłoński Włodzimierz, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Jurjampolu (Borszczów);

Marksowa Eugenja, kierowniczką 4-klasowej szkoły w Kosmaczu (Kołomyja);

Sosiewicz Marjan, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Horpinie (Kamionka Strum.); Stusiuk Michał, kierownikiem 6-klasowej szkoły w Sielcu Bełzkim (Sokal).

Przeniesieni.

Arsenicz Piotr, kierownik 2-klasowej szkoły w Hryniówce (Stanisławów), do 2-klasowej szkoły w Osławie Czarnym (Nadwórna);

Baczyńska Henryka, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 10 im. Mickiewicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 14 im. Staszica we Lwowie; Borecki Wiktor, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 2 im. św. Antoniego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 16 im. św. Zofji we Lwowie; Bühnowa Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 49 im. Słowackiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 38 im. Żółkiewskiego we Lwowie;

Cabicar Ludwika, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. św. Elżbiety w Stryju, do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. J. Słowackiego w Stryju; Chomin Michał, kierownik 7-klasowej szkoły w Rudkach, do 7-klasowej szkoły w Kamionce Strumiłłowej; Ciecierska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. A. Mickiewicza w Jarosławiu, do 7-klasowej szkoły im. P. Skargi w Jarosławiu; Ciecierska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. P. Skargi w Jarosławiu, do 7-klasowej szkoły im. Czackiego w Przemyślu; Ciupka Ignacy, kierownik 3-klasowej szkoły w Dzibułkach (Żółkiew), do 3-klasowej szkoły w Macoszynie (Żółkiew); Cwenarska Jadwiga, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kuhajowie (Lwów), do 2-klasowej szkoły w Kościejowie (Lwów); Czaplicka Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 37 im. św. Zofji we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 21 im. Isakowicza we Lwowie; Czosnykowska Helena, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Pomoniętach (Rohatyn), do 2-klasowej szkoły w Sknilowie (Lwów);

Falewska Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły mieszanej Nr. 46 we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 13 im. Sobieskiego we Lwowie;

Gdulowa Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Brzozdowcach (Bóbrka), do 1-klasowej szkoły w Brzeżance (Rzeszów); Gęsiorska Włodzimiera, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 26 im. Lenartowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły Nr. 42 im. Szaszkiewicza we Lwowie, Gorczyński Władysław, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Zborowie, do 7-klasowej szkoły Nr. 50 we Lwowie;

Iwanicki Roman, nauczyciel szkoły w męskiej w Skolem (Stryj), do 6-klasowej szkoły w Chołojowie (Radziechów);

Jasińska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 36 im. Zimorowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 31 im. Reja we Lwowie;

Karaiś Stanisław, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Seredynkach (Tarnopol), do 3-klasowej szkoły w Dubowcach (Tarnopol); Kiniarzowa Matylda, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 20 im. T. Czackiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 24 im. Kordeckiego we Lwowie; Kipiniak Adam, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 7 im. Lenartowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 14 im. Staszica we Lwowie; Krupa Jan, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Hołoskowie (Tłumacz), do 2-klasowej szkoły w Piotrkowie (Horodenka);

Lazarusówna Fryderyka, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 33 im. Sobieskiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 31 im. Reja we Lwowie; Lewicka Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 15 im. Zimorowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 21 im. Isakowicza we Lwowie; Lorkiewiczówna Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 13 im. Sobieskiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 34 im. Staszica we Lwowie;

Magura Marjan, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Howiłowie Wielkim (Kopyczyńce), do 7-klasowej szkoły męskiej w Chorostkowie (Kopyczyńce); Mościńska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 45 im. kr. Jagiełły we Lwowie, do 2-klasowej szkoły Nr. 44 we Lwowie (Hołosko Małe);

Nosek Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 22 im. Konarskiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 18 im. św. Anny we Lwowie;

Olearczykowa Mścisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 21 im. Isakowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 15 im. Zimorowicza we Lwowie; Ostrowska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 24 im. Staszica we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 2 im. św. Antoniego we Lwowie;

Pachorek Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 26 im. Lenartowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 38 im. Żółkiewskiego we Lwowie; Pilewska Wanda, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 18 im. św. Anny we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 31 im. Reja we Lwowie; Polakowska Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 7 im. Lenartowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 32 im. Sienkiewicza we Lwowie;

Inż. Rafiński Józef, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 1 im. św. Anny we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 16 im. św. Zofji we Lwowie; Rączka Jan, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Dobrosinie (Żółkiew), do 7-klasowej szkoły Nr. 49 im. J. Słowackiego we Lwowie; Rollinger Stanisław, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Kamieniopolu (Lwów), do 7-klasowej szkoły Nr. 48 im. ks. Bandurskiego we Lwowie; Rymarczuk Józef, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Jakubówce (Zaleszczyki), do 2-klasowej szkoły w Myszkowie (Zaleszczyki);

Sowińska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 9 im. św. Marcina we Lwowie, do 7-klasowej szkoły Nr. 25 im. T. Kościuszki

we Lwowie; Stempler Franciszek, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Popowcach (Zaleszczyki), p. o. obecnie w Brazylji, do 3-klasowej szkoły w Sadkach (Zaleszczyki); Surmińska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły kolejowej Nr. 40 we Lwowie, do 7-klasowej szkoły Nr. 47 im. św. Kazimierza we Lwowie (Lewandówka); Szaryngerowa Zofja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Trościańcu (Buczacz), do 3-klasowej szkoły w Sokoli (Mościska); Ślepecka Stefanja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Zubówmostach (Kamionka Str.), do 2-klasowej szkoły w Kuhajowie (Lwów); Świątkówna Józefa, nauczycielka szkoły w Książu (powiatu śremskiego), do 7-klasowej szkoły żeńskiej w Przeworsku; Ślepecki Jan, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Kościejowie (Lwów), do 2-klasowej szkoły w Kuhajowie (Lwów); Śliwowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Rogóżnie (Sambor), do 3-klasowej szkoły w Rogóżnie (Sambor); Sobolewska Marja, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Rodatyczach (Gródek Jag.), do 7-klasowej szkoly męskiej w Gródku Jagiellońskim;

Tarnawska Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 31 im. Reja we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 33 im. Sobieskiego we Lwowie; Tatomirowa Seweryna, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Cieszanowie (Lubaczów), do 7-klasowej szkoły im. ks. Ostrogskiej w Jarosławiu; Trzcińska Stefanja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Trójcy (Śniatyn), do 7-klasowej szkoły męskiej w Zabłotowie (Śniatyn);

Wiśniewska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 28 im. św. Marcina we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 19 im. św. Antoniego we Lwowie; Wolański Władysław, nauczyciel 3-klasowej szkoly w Sadkach (Zaleszczyki), do 1-klasowej szkoły w Popowcach (Zaleszczyki); Wokrojówna Irena, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Woli Wielkiej (Lubaczów), do 7-klasowej szkoły męskiej w Lubaczowie; Wygodzianka Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 21 im. Isakowicza we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 12 im. Sienkiewicza we Lwowie;

Żukowska Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 37 im. św. Zofji we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 15 im. Zimorowicza we Lwowie.

Spensjonowani.

Bąkowa Bronisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Narajowie-Mieście (Brzeżany);

Czernecka Emilja, nauczycielka szkoły w Tartakowie (Sokal);

Dietzówna Stanisława, kierowniczka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. J. Słowackiego w Przemyślu;

Dr. Flizak Sebastjan, profesor gimnazjum w Sanoku;

Georg Antonina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Lelechówce (Gródek Jag.); Golińska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Hoffmanowej w Przemyślu;

Kamecka Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Łopuszce Małej (Przeworsk); Kiczurówna Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Tuchli (Jarosław); Kornaszewski Artur, kierownik 7-klasowej szkoły w Rożnowie (Kosów); Krynicka Bronisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. T. Kościuszki we Lwowie;

Lachowiecka Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej im. Konarskiego we Lwowie;

Łuczenkowa Marja, nauczycielka szkoły w Cisowie (Dolina);

Mahler Leib, nauczyciel szkoły im. św. Alojzego w Stanisławowie;

Ojakówna Marcela, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Hofmanowej w Stanisławowie;

Paszczak Michał, profesor gimnazjum z r. j. n. w Przemyślu; Piterowa Helena, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Domaradzu (Brzozów); Plesowicz Aniela, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Horysławicach (Mościska);

Szymańska Ludwika, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Koniuszkowie (Brody);

Ślużarowa Kazimiera, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Konarskiego we Lwowie;

Tullisówna Agnieszka, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Dolinie-Broczkowie (Dolina);

Władyczówna Stanisława, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Poczopińcach (Tarnopol);

Zubrejowa Marja, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Brzózie Królewskiej (Łańcut).

Zmarli.

Orellowa Celina, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Marji Magdaleny we Lwowie, zmarła dnia 25 lutego 1933 r., mając lat 55.

Popiel Dionizy, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej w Brodach, zmarł dnia 21 lutego 1933 r., w 35 roku życia, a w 6 roku służby nauczycielskiej;

Semeniuk Jan, nauczyciel 1-klasowej szkoły powszechnej w Wyrowie, pow. kamioneckiego, zmarł dnia 28 lutego 1933 r., w 51 roku życia, a w 25 roku służby zawodowej.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Borszczów	Cygany	3-kl.	koeduk.	—	polski	1 ubik.	2 mg	Konkurs 4-ty
1	Brody	Hołoskowice	2 "	"	—	pol.-r.	2 "	1/2 mg	Konkurs 3-ci
1	Brzeżany	Horodyszcze	3 "	"	—	"	4 "	1 h 70 a 40 m²	
1	Dolina	Bełejów	2 "	"	—	ruski	2 "	1 mg	Konkurs 2-gi
2	"	Roztoczki	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	Konkurs 2-gi
3	"	Kalna	2 "	"	—	"	3 "	3 mg	Konkurs 2-gi
1	Jaworów	Jaworów-Nakoneczne Koniec	2 "	"	—	"	3 "	2000 m²	
1	Lwów	Grzęda	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 mg	Konkurs 4-ty
1	Rawa Ruska	Karów	4 "	"	—	"	3 "	—	Konkurs 2-gi
2	"	Smolin	3 "	"	—	"	3 "	—	Konkurs 2-gi
3	"	Uhnów	5 "	męska	—	"	—	—	Konkurs 2-gi
4	"	Żurawce	5 "	koed.	—	ruski	3 "	—	Konkurs 2-gi
1	Rzeszów	Biała	3 "	"	—	polski	3 "	0·60ha	
1	Złoczów	Białykamień	6 "	"	—	"	4 "	2 mg	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Żółkiew	Kłodzienko	2 "	"	—	ruski	3 "	2/3 mg	Konkurs 2-gi
2	"	Lubella	4 "	"	—	"	3 "	2/3 mg	Konkurs 2-gi
3	"	Borowe	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 mg	Konkurs 4-ty

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca maja 1933 r.

Unieważnienia konkursów.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłoszony na posadę	w Dz. Urz. Kur. O.S.L. Nr.	Uwaga
1	**Krosno**	Krosno	7 kl.	żeńska	—	polski	kierow.	2/33	

Wolne stanowiska nauczycieli podwładnych.

W powiecie krośnieńskim.

Posada nauczycielki śpiewu i gimnastyki w 7-klasowej szkole żeńskiej w Krośnie.

Ogłoszenia.

Należytość za abonament i rozmowy telefoniczne.

Nr. O. 23227/32. Ministerstwo Poczt i Telegrafów przy piśmie z dnia 26 października 1932 r. Nr. TE. 2310 przesłało wykaz władz i urzędów podległych Ministerstwu, które zalegają z uregulowaniem należności telefonicznych za abonament i rozmowy. Z wykazu tego wynika, że w niektórych wypadkach zaległości sięgają jeszcze roku 1928.

W związku z powyższem na skutek polecenia Ministerstwa z dnia 19 grudnia 1932 r. Nr. I. R. 11040/32 zechcą Dyrekcje i Rady Szkolne Powiatowe dołożyć starań, by wspomniane należności uregulowane zostały w czasie możliwie najkrótszym, gdyż opłaty za abonament i rozmowy wstawiane są jako dochód do budżetu przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", które obowiązane jest do wpłacania do Skarbu Państwa znacznych sum z dochodów.

Nieuregulowanie we właściwym czasie przez urzędy państwowe opłat, które stanowią dochód budżetowy, stwarza poważne trudności i uniemożliwia prowadzenie racjonalnej gospodarki.

Ulgi kolejowe dla wycieczek szkolnych.

Nr. 4308/33. Wskutek zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7 lutego 1933 Nr. I. Org. 2540/17/33 Kuratorjum oznajmia, że Ministerstwo Komunikacji decyzją z dnia 30 stycznia 1933 r. Nr. Hou 133 przedłużyło do dnia 31 grudnia 1933 r. moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 1 czerwca 1932 r. Nr. Hou 654/32 i z dnia 13 stycznia 1933 r. Nr. Hou 32 [1]) w sprawie

[1]) Przyznana rozporządzeniem Min. Komunikacji z dnia 1 czerwca 1932 r. Nr. Hou 654/32 (okólnik z dnia 12 czerwca 1932 r. Nr. O. 946/32) 75% zniżka opłaty taryfowej dla wycieczek do 31 sierpnia 1932 r., została zarządzeniem tego minister-

stosowania 75% zniżki do przejazdów państwowemi kolejami normalnotorowemi i wąskotorowemi uczestnikom zbiorowych wycieczek szkolnych.

Legitymacje nauczycieli polskich zagranicą.

Nr. B. P. 5939/33. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 7 lutego 1933 r. Nr. I. Pol. 234/33 zawiadomiło, że nauczyciele etatowi, pełniący za urlopem obowiązki oświatowe zagranicą, mogą przesyłać legitymacje urzędnicze, celem przedłużenia ich wartości na rok 1933, w drodze służbowej do odnośnych kuratorjów okręgów szkolnych.

Gminy.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lutego 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 88, zniesiona została gmina wiejska Pacław w powiecie dobromilskim, województwie lwowskiem, a terytorjum jej włączono do gminy wiejskiej Kalwarja w tymże powiecie i województwie.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 lutego 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 95, gmina Dryszczów wyłączona została z powiatu rohatyńskiego w województwie stanisławowskiem, i włączona do powiatu podhajeckiego w województwie tarnopolskiem.

Komisje egzaminacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych.

Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej P. z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), oraz w myśl § 3 zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 14 grudnia 1928 r. Nr. I. 7702/28 Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1929, Nr. 1, str. 191, zawierającego przepisy o praktycznym egzaminie na nauczyciela publicznych szkół powszechnych, p. Kurator O. S. Lw. zamianował na resztę okresu egzaminacyjnego 1932—1934:

1) rozporządzeniem z dnia 17 lutego 1933 r. Nr. I. K. N. 3781/33 p. Ludwikę Kiełtyczynę, nauczycielkę szkoły ćwiczeń w Przemyślu, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Przemyślu (rejon VII);

2) rozporządzeniem z dnia 28 lutego 1933 r. Nr. I. K. N. 4885/33 p. dr. Kazimierza Golańskiego, nauczyciela Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Męskiego w Sokalu, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Sokalu (rejon X).

Pomoc lekarska.

Sanatorja.

Nr. O. 3856/33. Ministerstwo Opieki Społecznej zarządzeniem z dnia 23 grudnia 1932 r. Nr. Z. O. 30/O/39 uznało na podstawie § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin (Dz. U.

---

stwa z dnia 18 listopada 1932 r, Nr. Hou 1798 przedłużona do dnia 30 kwietnia 1933 r. (okólnik z dnia 6 grudnia 1932 r. Nr. O. 20606/32) a rozporządzeniem z dnia 13 stycznia 1933 r. Nr. Hou 32 (okólnik z dnia 11 lutego 1933 r. L. O. 3438/33) rozszerzona również na przejazdy państwowemi kolejami wąskotorowemi.

R. P. Nr. 27, poz. 254) Sanatorjum Akademickie w Zakopanem za nadające się do leczenia na koszt Skarbu Państwa uczniów i uczenic szkół średnich i wyższych, będących członkami rodzin funkcjonarjuszów państwowych i uprawnionych do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej na zasadzie pkt. 6 § 1 wymienionego rozporządzenia.

Kierowanie dzieci funkcjon. państwowych do Domu Zdrowia w Ustroniu.

Nr. O. 3856/33. Ze względu na niedostateczną liczbę zgłoszeń do Domu Zdrowia w Ustroniu (Wojew. Poznańskie) Ministerstwo Opieki Społecznej pismem z dnia 23 grudnia 1932 r. Nr. Z. O. 30/a/12/4 przypomina, że lekarze umówieni i powiatowi, wysyłając dzieci funkcjonarjuszów państwowych na leczenie sanatoryjne, winni kierować je przedewszystkiem do wymienonego sanatorjum w Ustroniu zarówno w okresie wakacyjnym jak i w okresie szkolnym, o ile nie stoi temu na przeszkodzie potrzeba specjalnego leczenia szpitalnego lub inne umotywowane względy.

O wolne miejsca i warunki przyjęcia należy każdorazowo porozumieć się bezpośrednio z zarządem Domu Zdrowia w Ustroniu (poczta Opatów n/Prosną, Woj. Poznańskie).

Książki, Czasopisma.

Pisma Wybrane.

Nr. O. 3366/33. Nakładem kwartalnika „Zrąb" ukazała się książka „Pisma Wybrane" J. Piłsudskiego, zaopatrzona przedmową Kazimierza Kosińskiego. Wydawnictwo to, uznane zarządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 31 listopada 1932 r. Nr. I. Pr. 4410/32 za nadające się do użytku szkolnego i do bibljotek szkolnych wszelkich typów, zarówno dla nauczycieli jak i dla uczniów, poleca Kuratorjum uwadze p. dyrektorów (kierowników) szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i szkół zawodowych.

Cena egzemplarza oprawnego wynosi 8 zł. nieoprawnego 6 zł 50 gr z rabatem w wysokości 25%.

Zamówienia przyjmuje Redakcja kwartalnika „Zrąb", Warszawa, Nowy Świat 30.

Echa Leśne.

Nr. O. 3199/33. Kuratorjum zwraca uwagę Dyrekcyj i nauczycieli na wychodzące od kilku lat czasopismo „Echa Leśne" uznane zarządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7-go listopada 1932 r. Nr. II. 64/31 jako dozwolone do bibliotek szkół wszelkich typów.

„Echa Leśne" prowadzą akcję propagandową wśród społeczeństwa w kierunku umiłowania lasu i zawierają odpowiednie artykuły ze szczególnem uwzględnieniem działu krajoznawczego i ochrony pomników natury.

Biorąc pod uwagę, że systematyczne zaznajamianie młodzieży szkolnej z niezastąpioną wartością lasu pod względem gospodarczym, zdrowotnym, kulturalnym, obrony kraju i tp. jest rzeczą nieodzowną oraz, że skuteczność tej akcji wśród młodzieży szkolnej jest zależna od pomocy nauczycieli, czytających czasopismo „Echa Leśne", Kuratorjum zaleca nabywanie czasopisma bo bibliotek szkolnych.

Cena pojedynczego numeru 1 zł. 40 gr. Prenumerata na warunkach ulgowych dla szkół i nauczycieli kwartalnie 3 zł., półrocznie 5 zł. 50 gr., rocznie 10 zł. 50 gr.

Adres: Warszawa - Żórawia Nr. 13.

Książki ruskie do bibljotek szkolnych.

Zarządzenie Min. W .R. i O. P. z dnia 14-go listopada 1932 r. Nr. I. Pr. 8963/31.

Książki dozwolone do bibljotek szkół pow. z r. j. n.

London Dż. Daleka kraina. Perekład K. Dżunkiwskoj. Kijów. Wyd. Knyhospilka. 1926. *Czajkowskyj A.* Odarka. Stanisławów—Kołomyja. Wyd. Biblj. dla ukr. mołodiży. 1921. Naszi Kazky. II. Kijów. Lipsk. Wyd. Ukraińska Nakładnia. *Czajkowskyj M.* Opowidannja pro syły pryrody. Wydanie 3. Lwów. Nakł. Tow. „Proświta". 1924. *Rusowa S.* Sered ridnoj pryrody. Kijów—Lipsk. Ukr. Wyd. w Katerynosławi. *Kabarowska S.* Taras pastuszok. Lwów. Wyd. „Dobra Knyżka". 1925. *T. L.* W światyny. Piśla legendy Selmy Lagerlef. Lwów. Wyd. Tow. „Proświta" 1906. *Tompson E.* Moi znakomi. Perekłała C. Kułykiwna. Lwów—Kijów. Wyd. „Mołoda Ukraina" 1925. *Franko I.* Wiwczar. Charków. Wyd. „Ruch". 1926. *Franko P.* W pralisach Brazylji. Kołomyja. Wyd. „Oka" 1928. *Opilskyj J.* „Idu na was". Wydanie 2. Lwów. Wyd. Księg. Nauk. Tow. im. Szewczenki, 1928. *Bauberger W.* W peczeri pustynnyka. Część II. Per. I. Bidnyj. Żółkiew 1924. *Did Modest.* Dwi kazky. Lwów. Wyd. „Świt dytyny" 1927. *Conan Doyle.* Propaszczyj świt. Per. C. Bolskoj. Lwów. Wyd. Ukraińskoï Spiłky, 1922. *Grimm bracia.* Kazky. Perekaz. M. Charczenka, F. Supruna, D. Korzuna ta inszych pid redakcjeju I. M. Truby. Katerynosław—Wiedeń. Wyd. Katerynosławskoho Wydawnyczoho Tow. „Stežka do domu", 1920. *Bonzels W.* Pczoła Maja ta ji pryhody. Per. Dm. Wachnjak. Lwów. Wyd. „Ridnoji Szkoły", 1927. *Sara Kru* (z anglijśkoho). Lwów. Wyd. Rusk. Tow. Pedag. 1908. *Zenuvre A.* Ułycznyk. Lwów. Wyd. Rusk. Tow. Pedag. 1907. Podoroż pana Cikawśkoho. Kijów—Lipsk. Ukr. Nakładnia. *Dolja M.* Zołota rybka. Lwów. New York. Winnipeg. Wyd. M. Matwijczuka, 1927. *Sonewyćkyj M.* Pryhody Odesseja. Lwów—Kijów. *Huonder A.* „Świata Kernycja". Per. W. Jacenkiw. Żółkiew, 1923. *Selanśkyj L.* Bajky Ezopa. Kołomyja. Hałycka Nakładnia. *Kowaliw St.* W ostatnij ławci. Tom 3. Lwów. Wyd. Ukr. Rusk. Wydawnyczoi Spiłky, 1911. *Finn Fr.* Zertwa dytyny, z angl. I. Bidnyj. Żółkiew. Nakł. Wyd. Studentśkyj wistnyk „Postup", 1924. *Kipling R.* Jak werblud distaw horb. Stanisławów. Nakł. Wyd. „Bystrycia", 1920. *Bujno M.* Skarb. Stanisławów, 1920. *Zawadowycz R.* Kniaź Marcypan. Lwów. Nakł. Wyd. „Świt dytyny", 1924. *Gogol M.* Wij. Per. I. Krewećkyj. Wydanie 2. Lwów. Nakł. Liter. Nauk. Biblioteki, 1917. Sztukar Matery Bożoj. Przemyśl. Nakł. Wyd. Ukr. Biblj. E. Unsinga. *Czechow.* Kasztanka. Per. M. Gruszewśka. Lwów. 1901. *Czubińśkyj P.* Ukraiński narodni kazky. I tom. Kijów. Wiedeń. Lwów. Wyd. „Czajka". *Kowaliw St.* Szczasływa babunia. *Kowaliw St.* Pysanka. Tom II. Lwów. Wyd. Ukr. Rusk. Wyd. Spiłka, 1910.

Książki dozwolone do bibljotek szkół średnich i semin. naucz. z r. j. n.

Łepkyj B. Ne wbywaj. Kijów. Lipsk. *Łepkyj B.* Połtawa. Nad Desnoju. Lwów. Nakł. Knyh. Nauk. Tow. im. Szewczenki. *Łepkyj B.* Baturyn. Kijów. Lipsk. Ukraińska Nakładnia. *Ustjanowycz M.* Mest' Werchowyncia. Lwów. Nakl. Tow. „Proświta", 1927. *Rudanskyj St.* Wybir iz tworiw. Lwów. Nakład Knyharni Nauk. Tow. im. Szewczenki, 1927. *Kostomariw M.* Kudejar. Lwów. Nakład Knyharni Nauk. Tow. im. Szewczenki, 1928. *Łepkyj B.* Motrja. Tom. I. Kijów. Lipsk. Ukraińska Nakładnia.

Zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 15 lipca 1932 r. do Nr. I. Pr. 8858/31.

Książki zatwierdzone do bibljotek szkół pow. z r. j. n.

Bydzynowskyj T. Jesły na tebe chto kamenem, ty na neho chlibom. Lwów. 1898. Komitet wydawnyctwa knyżoczok ljudowych. *Podolanyn.* Misiać maj. a) Z żytia sowistnoho czołowika i b) Zabobony na seli. Lwów, 1894. Komitet wyd. knyż. ljud. *Łukowycz.* Misjaci: siczeń i ljutyj. Z nad berehiw Zbrucza. Lwów, 1894. Kom. wyd. knyż. ljud. *Budzynowskyj.* Misiać czerweń. Rozhowory towarisziw o prawach przyrody i zastosowanju ich w żytju praktycznim. Lwów. 1894. Kom. wyd. knyż. ljud. *Nowakowśkyj M.* Dwi syroty. Lwów, 1897. Kom. wyd. knyż. ljud. *Oleszczuk M.* Ksenja. Lwów, 1895. Kom. wyd. knyż. ljud. *I. z Berlih.* Pid Zborowom. Opowidanje z 1649 roku. Lwów, 1894. Kom. wyd. knyż. ljud. *Zahajkewycz Szcz.* Dobra dońka. Lwów, 1898. Kom. wyd. knyż. ljud. *Selskyj Duszpastyr.* Mohyła w poli. Lwów, 1898. Kom. wyd. knyż. ljud. *Selskyj Duszpastyr.* Misjaci: siczeń i ljutyj. Żytje św. i wsiochwalnych Apostołiw Chrystosowych. Lwów, 1896. Kom. wyd. knyż. ljud. *Tokarskyj St.* Czty pamjat' otca twoho. Lwów, 1898. Kom. wyd. knyż. ljud. *Wasyl z nad Dnistra.* Misiaci: siczeń i ljutyj. Markjan Szaszkewycz. Lwów, 1897. Kom. wyd. knyż. ljud.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 22-go listopada 1932 r. do Nr. I. Pr. 3313/32.

Ministerstwo zatwierdziło książkę p. t. *Czajkowśkyj A.* Odarka. Powistka dla ditej. Wydanie 2. Lwów. Nakładom M. Matwijczuka, 1931 — do użytku szkolnego jako książkę dozwoloną dla bibljotek szkół powszechnych z r. j. n.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 22-go listopada 1932 r. do Nr. I. Pr. 8857/31.

Książki zatwierdzone do bibljotek szkół pow. z r. j. n.

Kornijenko W. Zaporożskyj Kład. (Kazka). Wydanie 2. Ukraińske Wydawnyctwo w Katerynosławi. Wiedeń—Katerynosław, 1919. *Halyczanka O.* W honorach. Opowidanje. Lwów. Wyd. Ukr. Towarystwa Pedagogicznoho, 1913. *Scharrelmann H.* Mizyńczyk. Perekław. O. Horaćkyj. Lwów. Ukr. Pedag. Tow. „Sekcja wydawnycza", 1919. *Czajkowskyj M.* Za syłu sońcia. Lwów. Ukr. Tow. Pedag. Lwów, 1925. *Robinzon Kruzo.* Popularne ilustrowane wydania. Perekład zładyła H. M. Lwów. Nakładom M. Matwijczuka, 1929. *Ewald K.* Dwonohyj. Perekład W. Krasnopilskyj. Lwów. Nakładom „Ridnoji Szkoły", 1927. *Herz B.* Pryhody kaczoryka. Perekład zładyła H. Koroboczka. Zowka. Nakładom M. Matwijczuka, 1927. *Haseńko H.* Naja z dżungliw. Kijów—Wiedeń. Wydawn. H. Haseńka, 1920. *Łysećkyj P.* M-e-e-e-e-e-e. Lwów. Nakładom „Ridnoji Szkoły", 1927. *Selańskyj L.* Orleańska diwczyna. Lwów. Wyd. Rusk. Tow. Pedag. 1912. *Geijerstam G.* Wakacji nad morem. Perewid K. Małyćkoj. Lwów. Nakładom Ukr. Tow. Pedag. 1925.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 9-go września 1932 Nr. I. P. 1623/32.

Książki dozwolone do bibljotek szkół z r. j. n.

Dżonatan Swift. Guliwer u wełetniw. Za anglijskim oryginałom złądyw Jura Szkrumeljak. Nakł. Wydawn. „Świt dytyny". Lwów, 1931. *Dżonatan Swift.* Guliwer u Liliputiw. Za anglijskim oryginałom złądyw Jura Szkrumeljak. Nakładom Wydawn. „Świt dytyny". Lwów, 1931 — dla dzieci od 8 do 12 lat. *Redjard Kipling.* Słoniatko. Perekław Jura Szkrumeljak. Nakładom Wydawn. „Świt dytyny". Lwów, 1931 — dla dzieci 8 letnich.

Książki nadesłane.

Księgarnia św. Wojciecha.
Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin.

H. Grotowska. Mali mieszkańcy dużego domu. (Bibljoteczka Przyrodnicza). Z 21 rycinami.

Janina Antoniewiczówna. Mały ogródek. (Bibljoteczka Przyrodnicza). Z 22 rycinami.

A. B. Dobrowolski. Życie w krainach lodu. Bibljoteczka Przyrodn.).

A. M. Rusiecki i *A. Zarzecki.* Matematyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Oddział V. Wydanie II.

A. M. Rusiecki i *A. Zarzecki.* Mathematik. Lehrbuch für Schüler der Volksschulen. V Schuljahr.

A. M. Rusiecki i *A. Zarzecki.* Nauczanie matematyki. Przewodnik dla nauczycieli szkoły powszechnej. Oddział IV.

Władysław Stiller. Stanisław Skowron. Pojedyncza księgowość rzemieślnicza. Podręcznik do nauki w publicznych szkołach dokształcających zawodowych oraz w zawodowych kursach dokształcających dla czeladników i mistrzów. Przykłady treści ogólnej. Wydanie drugie.

Władysław Stiller. Stanisław Skowron. Księgowość gospodarstwa domowego. Podręcznik dla nauczycieli i uczni do nauki w publicznych szkołach dokształcających zawodowych. Wydanie drugie.

Dom Książki Polskiej w Warszawie.
Hurtownia dla księgarzy i wydawców. Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8.

Wacław Gąsiorowski (Wiesław Sclavus). Dobosz woltyżerów. Powieść historyczna z epoki napoleońskiej. Wydanie drugie.

Helena Zakrzewska. Pojednanie. Opowieść o niedźwiedziu tatrzańskim z ilustracjami Leli Pawlikowskiej.

Wacław Gąsiorowski (Wiesław Sclavus). Pigularz. Powieść. Wydanie czwarte.

Książnica—Atlas.
(Lwów—Warszawa).

Ks. Dr. Franciszek Sieczka. Wskazówki metodyczne do ćwiczeń matematycznych. Cz. I.

Ks. Dr. Franciszek Sieczka. Ćwiczenia matematyczne do rozwiązywania ustnego dla wyższych klas szkół średnich. Część pierwsza. Arytmetyka i Algebra.

Polonista. Dwumiesięcznik. Rocznik III. Zeszyt I. Styczeń—Luty. 1933.
Treść: *Dr. Juljusz Saloni.* Nowa ortografja P. A. U. *Dr. Stanisław Peliński.* Lektura „Ogniem i Mieczem" i „Pana Tadeusza". *Samuel Kleinerman.* Karty ortograficzne. *Dr. Stanisław Jodłowski.* Z dydaktyki głosowni.
Sprawozdania i oceny: I. Głosy prasy polskiej. II. Głosy prasy obcej. III. Oceny książek: *Gaertner Łempicki.* Służ Państwu. (H. Wóycicka). Poradnik językowy. (H. S.).
Kronika. Dział informacyjno-literacki: *Stefan Essmanowski.* Życie i praca pisarza polskiego. *Kazimierz Wyka.* O aktualności Stanisława Brzozowskiego.
Recenzje i sprawozdania: Nowe wydanie Literatury Polskiej Korbuta (A. Drogoszewski). Antologja myśli polskiej (autoreferat B. Suchodolskiego). Nauki Polskiej tom XV. (K. Czachowski).
Korespondencje: Kraków (W. Weintraub).

A. Ferrière: **Samorząd uczniowski.** (Bibljoteka Przekładów Dzieł Pedagogicznych. T. XVIII). Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa, 1933.
Znany przedstawiciel „nowego wychowania", prof. Ferrière rozpatruje w swej książce doniosłą kwestję samorządu uczniowskiego. Celem samorządu uczniowskiego winno być, zdaniem autora, przeciwdziałanie ślepemu posłuszeństwu, wyrabianie krytycyzmu i zdolności do zbiorowego działania. Są to cechy niezbędne dla obywatela nowoczesnego państwa.

Juljusz Adamski, dyrektor gimnazjum państwowego. **Koło rodzicielskie i Patronaty klasowe.** (Bibljoteka Zagadnień Pedagogicznych Nr. 1). Nakładem Księgarni Wydawniczej J. Szkolnika w Rohatynie, ul. Piłsudskiego 6.
Treść: I. Współpraca domu i szkoły. A) Tradycja współdziałania domu i szkoły. B) Współpraca domu i szkoły na terenie K. O. S. Lw. II. Wytyczne współpracy domu i szkoły. III. Syntetyczne ujęcie problemu współpracy domu i szkoły. IV. Regulamin Koła Rodzicielskiego i Patronatów klasowych. V. Działalność Kół Patronatowych. VI. Terminarz prac Kół Rodzicielskich i Patronatów klasowych.

Kurs Organizacyjny i Społeczno-oświatowy Związku Nauczycielstwa Polskiego we Lwowie. Lwów, 1932. Cena 1 zł 50 gr.
Treść: Zadania Państwa i Społeczeństwa w dobie kryzysu gospodarczego. Problemy pedagogiki pozaszkolnej. Ideologja Związku Nauczycielstwa Polskiego. Realizacja wychowania obywatelskiego. Metody i formy pracy społeczno-oświatowej. Zagadnienia ustroju szkolnego. Zagadnienie prasowe. Nasza taktyka. Sprawy gospodarcze Związku.

Zofja Zawiszanka. **„Świt wielkiego dnia".** Opowieść z dzieciństwa Marszałka Piłsudskiego. W barwnej okładce i z rycinami St. Norblina. Str. 336. Cena zł 9, w opr. zł 10.50. Dom Książki Polskiej, Warszawa, 1933.
„Świt wielkiego dnia" przedstawia w zajmującej powieści atmosferę dworu polskiego — rodzinnego domu Marszałka Piłsudskiego, w latach siedemdziesiątych ub. stulecia, gdzie wzrastał jako dziecko do lat 7-miu w otoczeniu rodziców i rodzeństwa.
Książkę, wydaną bardzo starannie, zdobi piękna, symboliczna okładka St. Norblina oraz ryciny, wykonane na podstawie fotografij rodzinnych.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być regulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedynczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 30.009 — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Odbito w drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3.